

SOẠN VĂN 7: CÁCH LÀM BÀI VĂN BIỂU CẢM VỀ TÁC PHẨM VĂN HỌC

I. Tìm hiểu cách làm bài văn biểu cảm về tác phẩm văn học

1. Đọc đoạn văn bản: sgk Ngữ Văn 7 Tập 1

2. Trả lời câu hỏi

a. Bài viết của Nguyễn Hồng viết về bài ca dao: Đêm qua ra đứng bờ ao (bài ca dao nói về nỗi nhớ của người bình dân xưa).

b. Tác giả đã phát biểu cảm nghĩ của mình bằng cách tưởng tượng một con người cụ thể đội khăn, mặc áo dài. Đó là một người quen, ở phương trời xa đang hướng về cố hương. Tác giả liên tưởng và tưởng tượng ra cái mạng nhện và cảnh con nhện nhện trông, vòn đón, ngạc nhiên, thất vọng. Tác giả cũng lại hình dung đến dòng sông Ngân Hà (trong điển tích Ngưu Lang – Chức Nữ) – nơi có người quen và thân thương đang ngẩng lên ngắm nhìn và trông đợi. Từ con sông sao trên trời tới con sông Tào Khê, nhỏ hẹp nhưng cũng xiết lòng người, từ đó mà tác giả liên hệ đến lòng thủy chung không bao giờ rời cạn.

II. Luyện tập

Câu 1: Trước khi viết bài, cần lập được dàn ý. Ví dụ về bài Cảnh khuya chẳng hạn.

a. Mở bài: Giới thiệu bài thơ của Bác và hoàn cảnh tiếp xúc của người viết.

b. Thân bài: Cảm xúc, suy nghĩ do tác phẩm gợi lên:

- Thời điểm tiếp xúc với thiên nhiên của người viết.
- Hình ảnh so sánh mang đầy chất thơ (tiếng suối như tiếng hát).
- Vẻ đẹp trữ tình của trăng
- Tấm lòng vì nước vì dân của người thi sĩ – người chiến sĩ cách mạng.

c. Kết bài: Phát biểu ấn tượng chung về tác phẩm.

Câu 2: Dàn ý: phát biểu cảm tượng về bài thơ "Ngẫu nhiên viết nhân buổi mới về quê".

a. Mở bài: Giới thiệu đôi nét về Hạ Tri Chương và bài thơ.

b. Thân bài: Cảm xúc, suy nghĩ về các hình ảnh và cảm xúc của tác phẩm.

- Hoàn cảnh viết bài thơ có nét gì độc đáo, đặc biệt.
- Sự đối lập các trạng thái trẻ – già, đi xa – trở về và sự thay đổi của tác giả (tóc mai đã rụng).
- Điểm không thay đổi sau bao năm xa cách: giọng quê (cũng chính là cái tình đối với quê hương).
- Cuộc gặp gỡ với lũ trẻ con trong làng.
- Sự xót xa của tác giả khi bị lũ trẻ coi là người khách lạ.

Chính sự trở trêu này lại càng làm nổi rõ tình yêu quê hương của nhà thơ.

c. Kết bài: Cảm xúc chung về tác phẩm. Tình cảm của người viết đối với quê hương.